

Az előfizetés ára:
 egész évre 8 frt.
 fél évre 4 frt.
 negyed évre 2 frt.
 Kőnyelőknek és néptanítóknak:
 egész évre 6 frt., fél évre 3 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
 Előfizethető és egyes lapellátásokat venni lehet a kiadóhivatalban. Traub E. és társa, Valentin Károly, Böhm M., Luzsovic L., Veldinger N.
 üzletében és a fődohánytőzszeben.
A hirdetések ára:
 Mindenkor arjegyék szerint.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 k.
 Nyilttérben egy sor . . . 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu lap.

Hirdetéseket elfogad: Külföldön
 Bareck J. és Társa Erfurtban.
 Haasenstein és Vogler, Steiner A.
 Hamburgban, Daube G. L., Knoll
 Ignác Frankfurtnban, Oppelik A.
 Schalek Henrik, Mosse Rudolf,
 Bécsben, Magyarországon: Neu-
 berger és Braun, Goldberger A.
 V., Lang Lipót, Schwarcz Gyula
 Somogyi E. „Első magyar nemzet-
 közeli irodá”-ja Budapesten, kiadó-
 hivatalunk és Janovszky H. király-
 utczában levő hirdetések felvételi
 irodája Pécsen.

Megjelen hetenkint kétszer: szerdán és szombaton.	Szerkesztőség: Király-utca 20. sz. Kiadóhivatal: Nepomak-utca 10. sz. a posta mellett.	Kéziratok nem adatnak vissza.
--	---	----------------------------------

Egészségügyi felügyelők.

Többször említettük már mi is, hogy az ország közegészségügyi állapota a lehető legrosszabb, olyannyira, hogy a népesség szaporodása az utolsó statisztikai összeírás alapján annyi, mint — semmi. A halandóság különösen az 1—7 éves korig terjedő időben az alsóbb néprétegek között aggasztó mérvű. — Ezen nagymérvű halandóság konstatáltatik annak dacára, hogy az országban különös vesélylyel járó ragály a mult évek folyamán nem is pusztított. Ennek oka csak az, a mi régen is volt, t. i. társadalmunk érzéketlensége a közegészségügyi érdekek iránt.

A közegészségügyi törvény pedig, mely alkotmányos életünk korszakában hozott legjelesebb, legüdvösebb törvényeink egyike, a közegészségügy javára alig éreztetni hatását, természetesen, mert annak végrehajtásával alig valaki — talán épen csak a központi kormány — szigorú és pon-

tos végrehajtásával pedig senki sem törődik.

Az autonómikus közegek, melyeknek kezei között van a végrehajtás végszála — a közegészségügyi törvény végrehajtásában, mint az a választott tisztviselőknél másképp nem is lehet, követik a társadalomnak erre vonatkozó közönyét. Mind ennek az eredménye az, hogy formaliter valami történik, de tényleg a semminél is kevesebb.

Hogy ez megváltoztattassék, t. i. a törvény végrehajtsák, hogy az ország aggasztó közegészségügyi azon állapota, mely szerint 10 éven keresztül a nagymérvű halandóság következtében 1% -kal szaporodik az ország népességének száma, egyszer már jobbra forduljon, életbe lépteti a kormány az ugynevezett közegészségügyi felügyelőket, melyek önálló hatáskörrel ellátva hivatva lennének a közegészségügyi törvényt a pajtáskodó autonomizmussal szemben végrehajtani.

Önmagától értődik, hogy mi az új intézményt, különösen a vidéki szegény nép, de a városok elhanya-

golt szomorú egészségügyi viszonyai szempontjából is, melegen, szívből üdvözöljük.

Nemcsak egészségügyi felügyelőkre de egészségügyi „csendőrség”-re volna szükség, mely az utóbbit jellemző erélylyel lépne fel nemcsak a falvakban, de azon városokban is, melyekben a városházak szomszédságában, akár éjszakon, akár délen a közegészségügyi törvény gunyjára, természetesen azon fontos negatív körülménynél fogva, hogy még a városi közegészségügyi statutumok nincsenek készen — sertéstelepek virágoznak, még olyan dominiumokban is, melyekben orvos és gyógyszerár létezik és a városon kívüli területeken hónapok óta a forgalomnak átadott rendes sertés-telepek vannak.

Nemcsak azok, kik ölnék, de azok is, kik a közegészségügyi törvényt ily módon kijátszák, ellenségei a magyar fajnak és a magyar kulturának.

A magyar fajnak helyzeténél és rendeltetésénél fogva azon óriási feladat jutott, hogy kulturális fejlődé-

A „Pécs” tárczája.

Halottak napja.

Csendes, hallgatag a természet, csak az őszi szélnek mélabus zenéje hangzik fel s tölti be a léget, csupán a sárgul leveleknek a kopár hantokra hullása idéz elő zajt.

Halottak napja van. A kegyelet és bála ünnepe.

E napon szeretettel emlékezünk meg kedves, felejthetetlen halottainkról, kegyelettel szíveinkben látogatjuk meg nyugvóhelyüket, hogy a tisztelt adóját irántuk illően leröhassuk.

Drága hamvaik felett a hála zsolozsmáját rebegi ajkunk.

A halottak szellemei az élők szívébe lelkesedést, bizalmat öntenek, zálogául egy szebb jövőnek

Zarándokoljunk el tehát kedveseink sirjaihoz, kebelünkben a kegyelet és hála magasztos érzeményeivel.

A költők azt mondják, hogy élet fakad a halál nyomán is, a bölcsék azt tanítják, hogy a halál egy új élet kezdete, a hívők azt tartják, hogy a halál után jó a feltámadás.

Temető, te vagy az örök nyugalom házája. Bú, öröm, gond, szenvedés, szerelem itt már csak a multé.

Az itt nyugvók álomtalan álmát nem zavarja semmi, senki; háborítatlan pihenhetnek. Olyan édes a megpihenés.

A hervadó természet újra fel fog virulni, a fák még ki fognak hajtani, a réten ismét lesznek virágok a halál után van még feltámadás Megjő majd a tavasz, megjő majd a kikelet El kell annak is jöni Csak higyjünk és reméljünk.

Az élöket megöli az élet szenvedése, a sir lakóit felébreszti az emlékezet varázsa.

Oly magasztos, oly titokzatos itt minden. Csend és pihenés. Beke és feledés

Mily megható, mily megindító, hogy e kegyeletes ünnep az ős napjai közé esik. — Minden legkisebb levél hullása emlékeztetünkre hozza, hogy egykor mi is így fogunk lehullan az élet fájáról.

Búsán megye le a nap az égboltról, bágyadtan, szomorúan hinti utolsó sugarait a Teremtő földjére és ennek lakóira. Nehéz a megváltás. Szemlélni szeretné, miként ünneplik az élők a túlvilágiakat, miként lesz a halottak estéje

Az ég a csillagok millióival van tele, büszkén hirdette az est méltóságát.

A sok lámpa világtól, a színes mécsek, lampionok, üveggyölkök fényözönétől, mely nagyban emeli a kegyelet megható hangulatát, fenn a légben egész rózsaszín világozás szövédt a feltámadás mezején.

A veszteségek emléke hozta koszorúk halmozódnak fel a sírokon, az emlékköveken. Ami üde zöldet és virágot az őszyujt, ott díszlik a sírok felett.

Sűrűn hullámlák a nép a sírok között. Mennyi ember, mennyi különbség.

Komoly vonásu arcz, mellette erélyes tekintet, tovább nemes kinézésű ábrázat, majd egy értelmet mutató homlok, szelíd vonások. Proletár mellett elegáns ur, az egyszerű polgárnő közelében a legdrágább toilette.

Egyenlők vagyunk itt mindnyájan, hisz egy is ugyanazon sors vár mindenkire — elöttünk a példa. A halál két élő kaszája elmettszi a különbséget.

És mindegyik lény, ki e napon sirhantra borulva imádkozik, gyszól valakit, míg csak a szeretet és kegyelet láncolatai tartanak.

Kegyelettel, bánatos emlékekkel fordulunk az elköltözöttek nyugvóhelyéhez, virággal jelezze a szeretetet, örök zölddel a viszontlátás reményét, égő mécskekkel a feltámadás hitét.

Egyik sirnál a gyermek a jó atyát siratja, a másiknál a leány jegyeséért imádkozik, odább a hű férj könyezik bánatában, emitt a testvér fájdalom nyilatkozik, majd a baráti szeretet példáját látjuk. Ellensége sirja fölött térdel amott valaki, a boldogultnak senkije sincs, eljött tehát ő, hisz a síron tul nem lehet harag.

terén a nyugatot elérni és a kelet felett önmagának fölényt biztosítani igyekeztek. Hogy azonban az erre vonatkozó kvalifikációt megnyerje, erre nézve döntő faktor a magyar faj mennyisége is. Nagy feladatot csak nagy nemzetek képesek teljesíteni; a mi feladatunk nagy, de kevesen vagyunk hozzá. — Azért némileg még erkölcsi alappal is látszik birni nagy Széchenyink azon mondata, hogy a magyar fajban még a gyilkosoknak is meg kell kegyelmezni. Habár tulzást foglaltatik ezen állításban, de mindenestre levonhatjuk belőle azon tant, hogy minden erőnkkel és áldozatokkal igyekezzünk megakadályozni azon halálózást, mely az új szülött és a legzsengőbb korban levő gyermekek között oly kegyetlenül uralkodik.

Mindenestre több gondot kell erre fordítanunk, mint eddig tettünk és mennyit a sertés-szállások eltávolítására fordítottunk.

És miután azt hisszük, hogy ezen ügyet az egészségügyi felügyelők új intézménye a legerélyesebb kézzel fel fogja karolni, ismételve örömlünket fejezzük ki annak létesítése fölött.

(Medicus).

Gróf Szapáry Gyula pénzügyminiszter budget-beszéde.

Tartott 1884. okt. 25-én.

(Folytatás)

Attérek most már az 1885-ik évi előirányzatra. Mielőtt annak számszerű adatait előterjeszteném, néhány általános megjegyzést kívánok előrebocsátani. (Halljuk!) Maga a közönségi költségvetés, mely ennek részét képezi, természetesen csak akkor bírálható meg, ha annak minden részlete, nem pedig csak netto eredménye, a mint ezen költség-

vetésben áll, ismeretes. De én e tekintetben t. ház, nem praedjudicálhatok az érdekelt faktoroknak, szorítkozom tisztán csak arra, hogy a közönségi költségvetésnek a mi saját háztartásunkra gyakorolt hatását előadjam.

Ennek eredménye az, hogy a vámvédelmek beszámítása mellett a mi költségvetésünk rendes kiadásában 142,000 frrtal magasabb, mint volt a múlt évben, ellenben a rendkívüli kezelésnél és a boszniai occupatio költségeinél 620,000 frrtal csekélyebb, mint a múlt évben. A tüzetes előterjesztést ezekről a t. ház tagjai az illetékes testületben fogják kapni.

A költségvetésben fordul elő egy változtatás, melyre azt hiszem, a t. ház hozzájárulását meg fogom nyerni, ha a t. ház azon helyzetben lesz, hogy felette ítéletet mondhatson. (Halljuk!) Ez az, hogy az államadósságok azon címletek után fizetendő összegeit, melyek eddig társulati, most államostított vasutak után fedezendő, külön mutattam ki. — Helyesebbnek tartom ezt így, mert a mennyivel növekszik az állam terhe e czímen, annyival növekszik az ennek megfelelő érték, de sokkal könnyebb az összehasonlítás is, mert a mennyivel itt nő a kiadás, annyival apad a kiadás a kamatbiztosítás czímen. Azt hiszem, az eljárást a t. ház helyeselni fogja. (Helyeslés jobbfelől.)

A kiadások közt fordult elő egy átmeneti kiadás, mely a t. ház kívánsága folytán is vétett fel, t. i., hogy a jövő évben a tartandó országos kiállítás alkalmából az alsóbb osztályu hivatalnokoknak drágasági pótlék adassék. (Helyeslés.) E drágasági pótlék járnai fog azok fizetése után, kik 1000 frtig s azon alul buznak fizetést. E czímen 250 ezer frt van felvéve az előirányzatba. (Helyeslés.)

Magá az összes költségvetésben levő kiadás 1885-re 308,776,000-rel van praelimnálva, azonban a múlt évben felvett 298,312,000 frrtal; több tehát 10,464,000 frrtal. Ezekben van azonban átfutó kiadás 7,167,000 frt, mely a bevételnél szinte levonandó lesz s melynek igen nagy része épen az államvasutaknál üzleti kiadás czímen fordul elő.

A kiadások valóságos többlete, szemben a múltévvel 32,960,000 frt. Ez azon összeg, a mennyivel 1885-ben nagyobb a kiadás, mint 1884-ben volt. Ebből 1,864,000 frt esik az államadósságokra, részint a magasabban felvett agio folytán, részint pedig a múlt évben megkötött államadósság kamatszaporulata következtében. A többi mintegy 1,400,000 frt öt tőzeza közt oszlik el, u. m. a belügyi,

földmvelési, közoktatási, igazságügyi és honvédelmi miniszteri tárczákat közt.

Leszek hátor ezen többleteket főbb vonalaikban is megismertetni. A belügyminis-terium költsége 1885 re 277,000 frrtal van többel előirányozva, mint volt 1884-re; ez összegnek legnagyobb részét képezi a csendőrségi szükséglet, minthogy a csendőrség már az egész országban be van hozva s ez 177 ezer frrtal emeli a kiadást. A többi kiadás eloszlik a közegészségügy, színházak és fővárosi rendőrség közt.

A pénzügyminis-teriumnál a valóságos többlet a kiadásoknál 58,000 frtra megy, mely legnagyobb részét a fővárosi adóbehajtás, pénzügyorség és néhány újonnan felállítandó adóhivatalra lesz fordítandó.

A földmvelési, ipar- és kereskedelmi minis-teriumnál a többlet 203,000 frt, ennek egy része a keleti marhavész folytán felmerülő költség, mely 114,000 frrtal magasabban van előirányozva, mint volt a múltban. Eddig e czímen igen nagymérvű tulkiadás történt, most felvetett azon összeg, mely a múltban minylen szükséges volt. A többi esik földmves iskolákra és egyéb apró kiadásokra.

A vallás- és közoktatásügyi minis-terium kiadási többlete 264,400 frt. Ennek legnagyobb része esik a tanintézetekre, főleg a múlt évi törvény folytán szükséges intézkedések következtében, más része esik népnevelési czélokra.

Az igazságügynél 211,000 frrtal nagyobb a kiadás s ezt részint személyszaporítások a törvényszékeknel és járásbíróságoknál, részint a szegedi börtön felépítése folytán fölmerült új költségek igénylik.

A honvédelmi minis-teriumnál több van felvéve 217,000 frrtal, mely az őszi gyakorlatokra szükséges költségeket képezi.

Ezen kiadások összeveve 3,296,000 frt többletet mutatnak fel összesen, mely a reádes kiadásokban szerepel.

Az átmeneti kiadások 487,000 frrtal kevesebbre vannak előirányozva, mint a múlt évben, dacára annak, hogy itten egy 250 ezer frtyai új kiadás szerepel, mint a kisebb tisztviselők drágasági pótléka.

A beruházások 23 millió forinttal szerepelnek ezen költségvetésben és dacára annak, hogy a múlt évben 26,900,000 frt volt, tehát az idén 3,900,000 frrtal kevesebb, mint a múlt évben, azért mégis oly lényeges összeget képez ma is a költségvetésben, hogy talán szükséges, de érdekes is lesz a t. képviselőházat tájékoztatnom, hogy ezen beruházásokra fordított összeg miből áll, hogy így

A haragok megkondultával a férfi megilletődve veszi le kalapját, a nő nékintelenül borul szerette sirhantjára. A sóhajok, az imák egyesülnek s szállnak a Mindenhatóhoz: Adj Uram a megholtaknak örök nyugodalmat s az örök világosság fényeskedjék nekik!

Midőn a haragozás elnűmültával az ünnepelemek vége van s a nagy kapu vasrácsai bezárulnak, a csöndbe, magányba merült temetőben egymásután alusznak ki a mécesek lángjai, példázva az emlékezettel vívódó feledés küzdelmét.

Egy elhagyott, jeltelen sirhoz közel, szomorufüzfához hajtvá szép szőke fűrtőcs fejét, fiatal leányka szokog.

Az élet állította oda.

Valjon a sok közül melyiket siratja?

R-y K-n.

Munkácsy Mihály legújabb képe „Krisztus a Kálvárián.*)

(G. P.) A megváltás nagy tragédiája áll előttünk. — Majdnem két ezer év óta ismeri az emberiségnek minden némileg civilizált törzse; lefestette, kifaragta, elbeszélte ez idő alatt a világnak minden rendű és rangu festője, képfaragója, és költője. A ke-

resztény gyermek legelőbb is ennek a tragédiának ábrázolását ismeri meg szóban és képen; ennek ábrázolása disziti a konyhót és palotát egyaránt; ott van számtalan alakban oltárainkon, uton-utfélen, még örök nyughelyünkön is.

Ismertebb tárgy művészre nézve alig létezik.

Ez a körülmény egyrészt előnyére van Munkácsy nagy művének; mert rég megmondá Lessing „Laokoon“-ában, hogy a költő cselekvéseket, a festő tárgyakat állítson elő; vagy, ha ez utóbbi eseményt akar előadni, akkor legjobb, ha ismert tényeket állít elő, hogy a kép ne szoruljon aláírásra, mivel a festő a cselekvőnek csak egyetlenegy pillanatát tüntetheti fel s a nézőnek ebből kell kiolvasnia, hogy mi történt előbb s mi fog történni ezután.

De más felől meg épen ez a körülmény, a tárgynak nagyon is ismeretes volta nehezíti meg a festő feladatát; mert sokszor feldolgozott tárgyat eredetien, megragadóan előadni mindenestre nehezebb, mint egy egészen újjal hatni a tömegre.

Ilyen régi, ismert tárgyhöz csak nagy művész nyulhat s nagy művészek közt is csak olyan festő jelenítheti azt állandó becsű műben, mint Munkácsy, a ki tudja, hogy nem igen van tárgy, melylyel a művész annyi eszmét, annyi érzést fejezhetne ki, mint épen

e régi ismert, de azért örökké megrendítő tragédiával.

Lépjünk a képhez közelebb.

A műcsarnok egyik keskeny folyosóján végig haladva, egy nagy sötét teremben találjuk magunkat. Néma csend és sirtóli homály. Ez olyan hangulatba ejt, mint egy góth templom, vagy méginkább mint a gyász kápolnák, hová nagy pénteken az ájtatoskodók mennek „Krisztus koporsójához.“ A terem padlója lépcsőzetesen emelkedik. A legmagasabb pontnál az egész termen végig tekintve, káprázató jelenet tárul elénk. — A szemben levő fal egész terjedelmében kolossális aranykeret, a mely mivel nem ragyog és semmi dísz sem ékteleníti, a komor, ünnepeles, sőt megdöbbentő hatást még azoknál sem zavarja, kik figyelmebben szokták megnézni a keretet mint a képet. A boltozat néhány méternyire a terem egész szélességében át van törve s fehér üveglapokon át önti a tulvilágiasan ható fényt a nagy keret ropant vaszúrára s a granát színű bársonyra, mely a megvilágított rész falait és padlóját egész szélességben fedi. Hogy a képre tet alsó és felső része még oly kevéssé se ragyogjon, igen finom átlátszó viola színű fátlyóval van bevonva.

Az a jelenet, mely e búvós fényben s e komor sötétségben a keret által körülzárt téren lejátszódik, a belépőre varázsszerűen hat.

*) Még látható a műcsarnokban nov. 2-ig.

kitűnjék, miről van ezen költségvetésben gondoskodva.

Nevezetesen az országház építésére fel van véve 800,000 frt a törvénynek megfelelőleg. A vágvölgyi és tiszavidéki vasut beavaltására feltenendő részletek czimén kerek számban fel van véve 2 millió.

Az ujszónyi-brucki vonal kifizetésének második részletétől 2,500,000 frt most már kevesebb mint a mult évben, a mely összeg ismét nagy mérvben fog apadni.

Egyéb kiadás a pénzügyminisiteriumban s a dohányjövődék, államjóságok, bányászatnál 1,400,000 frt.

A budapesti Duna rész szabályozására, mint rendszeren 1 091,000 frt. A felső Duna szabályozására — és ez t. ház új tételt képez költségvetésünkben — fel van véve 600,000 frt, mint azon munkának egy részlete, mely iránt a közlekedésügyi minisiter un legközelebbi törvényjavaslatot fog a t. háznak beterjeszteni. A fiunei kikötő építésére 1 millió frt, tehát 400,000 frtal több, mint a mult évben, mert bizonyos területnek feltöltése, faraktárak létesítése czéljából szükséges.

A tiszai munkálatok felvételére 900 ezer frt, a szegedi rakpart építésére 400,000 frt, a Körös szabályozásra 700,000 frt, a Bodrogra 200,000 frt, utakra 500,000 frt, a távirdái hálózat fejlesztésére 100,000 frt van felvéve.

A legnagyobb beruházásokat képezik ismét a vasutaknál teendő építkezések s itt előfordul a Munkács-beszki vasut 3 millióval, a Baja-szabadkai vonal befejezése 650,000 frttal: a Dombóvár-zákányi vonal átalakítása, több részletre 237,000 frt, mozdonyok és kocsik beszerzése 2,097,000 frt, fahidak átalakítása mint első részlet 500,000 frt, egyéb beruházásokra 1,870,000 frt, összesen 23 millió.

T. ház! Tekintélyes összeg ez és meg van győződve, hogy jövőre ismét beruházások czimén nagy összegre lesz szükség. De nem zárkózhatom el annak kimondásától, hogy hiszem és reménylem, hogy ezen kiadások nemcsak hogy növekedni nem fognak, de kilátás van rá, hogy a legközelebbi jövőben apadjanak. Így nevezetesen az ujszónyi-brucki vonalnak már most csak egy részlete lesz hátra fizetésre, a munkács-beszki vonal költségeiből 1886 ik éven túl nem nagy összeg. A föld adó szabályozásának költségei nagyrészt meg fognak szűnni és így ezen kiadások, beruházások czimén növekedni nem fognak, de innét le fognak szállni azon mérvre, melyek évek előtt voltak; most csak néhány év óta 20—28 millió frt költötték e czimén és így e czimén 1886-on túl előreláthatólag javulni fog a mérleg.

Egy beruházás van t. ház, a mely ezen előterjesztésben nem foglaltatik, de a dolog természete szerint nem is vétethetett fel; a vaskapu szabályozására felvett összeg. Ezt, hogy létesítsük, saját érdekünkben van, de azonkívül elvállalt nemzetközi kötelezettségen alapul, de ha ezen munkát létesítetik, mint-hogy az ott a hajók által fizetendő díj összekötésben fog állani az arra fordított költséggel, szerintem helyes, méltányos dolog, hogy ezen költség is egészen elkülönítve számitassék el és azért arra, akkor, midőn e tárgy iránt törvényjavaslat fog benyújtatni, egyszersmind külön fedezet fog a törvényhozás által kéretni, hogy ezen egész ügy elkülönítve kezeltessek a többi beruházásoktól.

Egyéb kiadás t. ház, előreláthatólag ezen költségvetésben az államháztartás ezen évfolyamára nem fog előfordulni és részéről igyekezni fogok, hogy póthitelek igénybevétele lehetőleg elkerültessek, mert az államháztartást mindig zavarja. (Helyeslés jobbfelől.) Szorítkozni kell ezeknél a legszükségesebb esetekre és csak az elkerülhetetlen esetekben kell azokat előterjeszteni.

És nekem részéről a költségvetésben felvett összegeken kívül más nagyobb kiadásról, mint mely a Vaskapu szabályozására felveendő, tudomásom nincsen és reménylem, hogy nagyobb költségek ez évben nem is fognak előfordulni.

(Vége következik.)

Levelezés.

B.-Mágoics, 1884. okt. 29.

Levelemet azzal kell kezdenem: „Mágoics volt, de nem lesz.“ Ezen város volt — még nem oly régen — Felső-Barányának legnagyobb városa, a szolgabíróság és adóhivatal székhelye, egy nagy vidéknek központja, birt virázgó iparral, élénk kereskedelemmel. De elzárták tőle az éltető forrásokat: elvették a szolgabíróségöt, a vasutat nem a városhoz közel, hanem 5 klm. távolságra építették és elköltözött az uraság is, ki addig befolyásos támogatója volt. A virázgó városból egy szegény, Isten háta mögött fekvő fészek lett, melynek érdekeivel senki se törődik. Sőt úgy látszik, mintha láthatatlan kezek mindent összecsoportosítanának, a mi vesztére szolgál; így a járási orvos és a j. utibiztos elhivatása, így továbbá, midőn tavaly megnyitván a csendőrséget szervezték, Mágoics csendőrállomás nem lett, daczára annak, hogy itt a betörések és lopások napi renden vannak,

daczára annak, hogy Mágoics még most is a Hegyhátnak legtöbb adót fizető városa és főpostával, adóhivatallal, takarékegylettel, tehát olyan intézményekkel bir, melyek nagyobb rendőrségi felvigyázatot, őrizetet igényelnek. Folyamodott is a község a közári szakasz áttételért, a szakasz maga is támogatta folyamodványát, de maig kielégítő válasz még nem érkezett.

Talán lendíthetünk egy keveset ez ügyön, ha a megyei uraknak a következő épületes dolgokat elbeszéljük: Nem régen egy szegény özvegy asszonynak a háza leégett, mondták, hogy bűnös kezek gyújtatták fel. — Mult heten a kis bírót leszúrták, 16 sebbel fekszik, kevés a remény felépüléséhez. A 12 támadó legény egyezség után 143 ft bírságot fizet és Katalin napjáig minden vasárnapon be lesz zárva. Az első elzárás ugyan- csak jól folyt le: a legények feltörték a börtön ajtaját és átmentek a korcsmába mulatni; mikor 4 óraker a zenének és táncznak vége lett, ok is visszatértek a börtönbe. Hát nem idylli állapot ez! Hanem még hátra van a java. Mig a rabok mulattak, az alatt más helyt 12 méhkest, méhestül, mézestül elloptak, egy másik utczában meg 4 pár lovat hajtottak el.

Ilyenek a mi biztonsági viszonyaink. Ha a csendőrség nem sokára ide nem tétetik, akkor a mágoicsiaknak nem marad egyéb hátra, mint — a mit már egyszer B. lapjában megjegyeztem — a tisztelt tolvajokhoz és betörőkhöz alázatos folyamodványt intézni, a melyben kegyelemért esedeznek.

Vértessy.

Színház és művészet.

(rn.) Színházunkban kedden volt a „Koldusdiák“-nak e saisonban első előadása s az utolsó zugig megtelt ház fényes bizonyítéka annak, mennyire kedvelte me a közönség e szép szerepeket a mult évben, noha rövid idő alatt vagy tizszer lett ismételve. Vidéki színházban mindenesetre ritka jelenség. — S ez édeklődés egészen jogosult is, mert még ritka operette díszíthetett oly precise előadás és fényes kiállításal, min épen a „Koldusdiák.“ Hogy az előadás fényét nem kis mértékben a színpadon közreműködő katonai zenekar is emeli, tán mondanunk sem kell; s miután az ezredparancsnokság ezáltal nemcsak a magyar színügynek tesz szolgálatot, hanem a közönséget is lekötelezte, a meenyiben azon keelmes helyzetbe hozta, hogy e zeneművet teljes kiállításában élvezheti — fogadja a mi s a közönség részéről

Nem egy közönséges kivégzésről, nem egy keresztre feszített emberről s néhány siránkozó asszonyról van itt szó, hanem egy nagy téren folyó, megrázó eseményről, mely a szemléltet borzasztóságaival elérniti, kolossális méreteivel lesújtja s felséges összhangzatával ragyogó fény- és szimpompájával fel-emeli és elragadja; szóval, mely a felséges érzését kelti az emberben. — A kép a maga egészében tekintve ellenáthatatlanul vonja figyelmünket az aesthetikai középpont felé, az esemény magára, a szenvedő Krisztusra és közvetlen környezetére. De ha ennek hatása alól magunkat erővel kiszakítva a körülötte történők felé fordulunk, ezek az alakok és csoportok mind egyenkint hosszas ideig nem engednek tovább haladni. Nagy sokára bontakozhatunk ki a megrázó jelenet hatása alól annyira, hogy hidegen boncolgatjuk, bírálthatjuk.

A kép terjedelme hosszukás négyzög, nagyobb mint Rubensnek ismert bécsi belvedere-i nagy képei, melyet az antverpeni jessuiták temploma számára festett volt, vagy a Hamburgban levő V. Károly bevonulása Makartól, vagy Kaulbachnak híres freskói a berlini muz-eum lépcső csarnokában. Nagyobb méretekben nem igen látunk képeket. A kis vászon, ha még oly remek festmény

van is rajta, általában nélkülözi azt a hatást, melyet a nagy tárgyak szoktak reánk tenni. A mi nagy, sőt kolossalis, annak már csak egy egyetlen tulajdonsága is elősegíti a nagy-szerű a felséges érzés felkeltését.

A kép sulypontja a három kereszt s főkép Krisztus teste az egész mezőt oly módon metszi, hogy a balról eső nagyobb rész ellen-súlyozza a jobbfelől kisebb részt. — A kép egész háttere rémösen sötét, mint midőn fergeteg közeleg. Jobbfelől a talaj menedékes hegytető, mely mögött sisakos római katonák fejei és lándzsái, a távolban pedig Jeruzsálem egy része látszik egészen homályba borulva, mig az ég alja kissé világosabb. A nézővel épen szemben állítva emelkedik e részen a Krisztus baljafelől lator. Ennek keresztjétől nem messze negyed fordulatan a Megváltó és jobbján féldalt a másik lator. A három kereszt egy háromszöget alkot, melynek tompa csucsaiból emelkedik Krisztus keresztje. Ennek tövéből egy önálló csoportozat: három szent asszony, János és egy másik tenitvány. Mária földig fektetében, fején fehér kendővel, térdre esve és előre hajolva két kezét összekulcsolja s a főlsegezett isten-ember lábára borul és arcát elrejtji. Mellette a zöldes ruhába öltözött kibontott haju Magdolna szintén térdre esve, arczát kezeibe rejtji. Mártha is térdel, de hátra hőkkenve, arczán a kínos

szörnyűködés kifejezésével, ámulásban kar-jait félig kitárva, a keresztre tekint. — Még egy bánkódó alak feje látszik a kereszt mögöl, a néző előtt pedig arczéban Krisztus balja alatt emelkedik János alakja vörös palástban. A há tanitvány merően áll és végtelen fájdalommal tekint a kereszt tövéhez roszdát Mária. E csoport művészi elhelyezéssel állja körül a keresztet. Mindnyájuktól kissé jobbra, közvetlenül a néző előtt ül egy szikladarabon barna palástban egy sisakos római katona, térdén keresztül fektetve lándzsáját, nem annyira a szörnyű tragédiával látszik törődni, mint inkább várja a tömeg háta mögött álló hadnagynak intését az indulásra; mert a kivégzés már megtörtént.

Ezek az alakok mind a kép jobb felét foglalják el. Ez a képek extensive kisebb, de intensive nagyobb része. Itt kevesebb alak van, de az esemény, mely itt folyik le, annál lényegesebb, annál megragadóbb. — Azért fogott a festő esetet, hogy azt fesse le a mi itt történik. Valóban! ha e részen egyedül Krisztus alakját vennők, ez az egy ellensúlyozná a képek másik, sokkal nagyobb alakokban és cselekvényben dusabb felét.

A festő nem elégedett meg azzal, hogy a főeseményt élénk állítja és ezzel megrendít: ő bemutatja azt hatásában is. — A kép többi része nem egyéb, mint ez a hatás. —

e helyen is köszönetünket. Az előadás — mint már mondtuk — a legjobb sikerült s ha a mult évvel összehasonlítjuk, mint a hogy ezt a közönség tette, úgy mi az ideinek adjuk az előnyt, mert az itt-ott észlelt fogyatkozások alig jönnek számba. Határozott előny, hogy a czimszerep női kézben van s Nyilas Ilon nagyon is szép sikerrel otdotta meg feladatát. Jobb volt továbbá Gyöngyi Ollendorf szerepében, mert mértéket tartott s nem csinált belőle bohócot; Posaí Ella nem rendelkezik ugyan annyi routinnal, mint Pajor Emilia, de azért ugy énekében, mint játékában rokonszenves volt. Kápolnay is beillett a keretbe, ámbár kissé szögletesen mozgott s a második felvonás szerelmi dalában nem fejezték ki annyi érzést s lágyaságot, mint a milyent ily szép dal igényel. Az ensembleok pedig határozottabbak, precisebbek voltak, mint a mult évben. Ez operette a saison alatt bizonyára még hoz 4—5 tele házat, ha az ismétlések majd helyes beosztással következnek egymás után.

*

Alkamat veszünk magunknak ezuttal zenekarunkról is megemlékezni, miután csak ez teszi lehetségessé, hogy közönségünk ily élvezetes operette-előadásokban gyönyörködhetik, milyeneket a mi színházunk nyújt. Az összhangzat kifogástalan, a játék könnyed, precise, alkalmazkodó s hamarjában nem is ismerünk vidéki várost, mely ily iskolázott összejátszó zenekarral rendelkeznék, mint Pécs. — De az entreaet zenére is sokkal több gondot fordítanak az idén, mint más alkalommal s a közönség élvezettel hallgatott meg minden egyes piecet s nem ritkán zajos tapsokban adott kifejezést elismerésének. Mi a magunk részéről felette örvendünk ez előnyös haladásnak, mert végre is a színház azon hely, hol a művelt közönség leginkább talál alkalmat a zenekart hallani, előadásaiben gyönyörködni s így leginkább itt fog érlelődni a meggyőződés, hogy oly város, mint Pécs, melynek színházi és zenekevelő közönsége napról-napra nagyobodik, nem lehet el többé zenekar nélkül, ha annak fenntartása még annyi áldozatába kerül. is

*

Weber Ferencz, akadémikus festész s városunk szülöttje — bár hosszabb idő óta gyengélkedik, mégis a legnagyobb szorgalommal dolgozik azon nagyobb szabásu a „Szert-háromság”-ot ábrázoló festményén, melyet a magyar közköztársasági miniszter megbízásából készit s melynek conceptióját közönségünk egy a nyáron itt kiállított szénrajzból ismeri. A kép

nagy dimenziókkal fog birni s a művész egyik legszebb s legoriginálisabb felfogásu műve leendő s minek leginkább örvendünk, hazánk tulajdona fog maradni, mert eddig W. úr minden képe külföldre vándorolt. Mint értesülünk, a művész a budapesti tavaszi kiállításban is részt fog venni.

*

Csütörtökön színré került Lecocq „Nap és Hold” című 3 felvonásos s drasztikus frivolitással telt operettje középszámu közönség előtt. Az előadás igen jól ment s különösen a főszerepek voltak helyesen kiosztva. Aradi kisasszony (Beatrix) fellépése, egyszerű, meszterkéletlen játéka s kellemes, behelzögő s oly értelmes éneke az egész előadásnak bizonyos üdéséget kölcsönözött. Posaí Ellának a Manola szerepe hangjába és temperamentjébe esik s csekélyebb dissonanciák leszámításával, szépen, kellemesen énekel. Gyöngyi (Don Brazéro) és Arányi (hercegz) a szokott vervevel oldották meg feladatukat.

*

Ma szombaton először kerül előadásra Almási népszínműve „A czigány Panna,” a népszínház repertoiredarabja s Blahánának egyik legszebb szerepe, melyet ezuttal Nyilas Ilon fog adni.

H i r e k .

Az új honvédelmi miniszter. Ő Felsége a király a személyei melletti minisztert báró Orczy Bélát a honvédelmi tárca ideiglenes vezetésétől felmentette s Budapesten, október 28. kelt iratával komlós-keresztési br. Fejérváry Géza tábornokot nevezte ki honvédelmi miniszterré. E kinevezés ugy katonai mint polgári és hírlapírói körökben a legelismertebb helyesléssel fogadtatik és méltányoltatik nemcsak az egész országban, hanem szűkebb körben városunkban is, hová a derék tábornokot oly sok érdekel köti, hol családjával igen gyakran megfordul s hol őt nyájás, mindenkit lekötő előzékenységeért köztiszteltet környezi. Fejérváry báró államtitkári minőségben több mint 10 év óta vezeti a honvédelmi miniszterium ügyeit, a honvédség jelenlegi szervezetében az oroszán rész őt illeti s így bátran remélhető, hogy e nemzeti intézmény, mely minden magyar szemében féltve őrzött és ápolt közkinccs, az ő minisztersége alatt előnyösen fog fejlődni és erősödni. Ugy legyen!

Előléptetés. Jól értesült forrásból veszszük a hirt, hogy Paxi Károly helyben álló

mászó honvéd-dandár-parancsnok legközelebb — talán már lapunk megjelenése napján — tábornokká fog előléptettetni. E megérdemelt előléptetés felett érzett örömlünket csak fokozza azon körülmény, hogy a derék tábornok, ki kitünő tulajdonságai következtében ugy a katonai, mint a polgári körökben városunkban a legteljesebb népszerűségben és közkedveltségben áll, előléptetése után is városunkban fog maradni.

Kinevezések. A pécsi irlgalmasrend köztiszteltben álló főgyógyász Dr. L a s z t o v i c z a V a l e r i á n a z ágrábi irlgalmasrendház főnökévé nevezetett ki. Távozásának híre városzerte sajnálkozást kelt. A megüresedett főgyógyászati helyre G ö r e y G y á r f á s tétetett át Kismartonból. — E változások azért történtek, mert a budapesti perjel V a s s Elizeus, a rendből kivetkőzött. Helyébe a z ágrábi perjel lépett.

Előléptetés. Mint biztos forrásból értesülünk, a helybeli 52-ik gyalogezred tisztjei közül Ivinger kapitány őrnagygyá, Walter Arthur és Leonardi Frigyes főhadnaggyok II-od osztályu kapitányokká, Bodó László tiszthelyettes pedig hadnaggyá léptetettek elő.

Pécs sz. kir. város jövő évi költségvetését a gazdasági és pénzügyi bizottság csütörtökön megállapítván, előirányoztatott: bevétel: 222,526 frt 97 kr., kiadás: 283,146 frt 01 kr. A házadó leszállítattai tervezetük 20% -ról 19-re, a földadó 31% -ról 25%-re, az általános jövedelmi pótdó 15% lesz. A leszállítások ellensúlyozásul a községi pótdó 2% -kal emeltetett.

Felkérítettünk a következő sorok közlésére. Mindazok kik a november 8-án tartandó jogász-tánczestélyre netán tévedésből meghívott nem kaptak s arra igényt tartana k, felhivatnak a jelentkezésre Lyceum épület, II em. az olvasó-kör helyiségében. A rendezőség.

Erdőöri államvizsga. Mult hó 27. 28. és 29-én a vármegyeház nagy termében D e r n y e y Antal s két miniszteri biztos jelenlétében erdőöri államvizsga volt. A jelentkezők száma 12, kik mindannyian sikerrel vizsgáztak. Érdemesnek találjuk megemlíteni, hogy az egyik vizsgázó 54 éves.

A „Pécsi Szőlősgazdak Egyesülete” f. é. november 2-án délelőtt 1/2 11 órakor a városház közgyűlési termében tartja évi rendes közgyűlést, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívotnak. Tárgyak: 1. Évi jelentés; 2. a számadások bemutatása és felülvizsgálata; az állandó vinczellér felfogadása ügyében végleges határozat; 4. a költségvetés megállapítása; 5. tisztújítás; 6. indítványok

Tudja azt a festő, hogy megilletődésünk sokkal nagyobb, ha másokat is megilletődvé látunk. A Krisztus körül kesergők, különösen a kétségbe esett anya, megindít; s mélyen sujtott tanítvánnyal a néző is együtt szomorkodik; s a megrögzött és megtérő lator mind növelik fájdalmaikat s a jelenet már ezek által bevégzetté lesz. De a festő a szörnyű tragédiát nem csak az ezekre tett hatásban tükrözteti vissza, hanem kezdve a kétségbeesett anyától a vérfagyasztó közönyösségű buta hóhérig a jellemeknek egész hosszú sorát állítja elének s mindenikben külön-külön újból élénk varázsolja az esemény rendkívüliségét s mindenikben sajátos módon a legfelső fokig emeli e páratlan martyrhalát hatását. A mi itt történt, a mi ezekről az arczokról és mozdulatokról leolvasható, az magában is egy nagy tanulmányt adna!

Ismerkedjünk meg itt is az alakokkal.

A kép közepe táján mindjárt a szent asszonyoktól balra, menőféiben visszanzóvó áll mezelen karokkal és lábakkal, rongyolt kékes ruhában a hóhér. Foglalkozását nemcsak a külsőjelek: a létra és a balta, hanem egész lénye, különösen physiognomiája: durva, vastag ajka, nagy szája, apró beesett szemei s az egész alakján és megjelenésén előmlő, kifejezhetetlen vad közönyösség teszük rögtön felismerhetővé, kétségtelen hóhér-typussá. —

Durván, mintegy korholva látszik nézni a fajveszélő szent asszonyokra, kik az ő vérfagyasztó nyugalmat kétségbeejtő fájdalom kifejezéseivel zavarják. Hosszu létráját erős marokkal tartja jobb vállán s nem sokára elhagyja a helyet, hol ő már megtette kötelességét.

A nézőhöz még közelebb, az előtérben egy sötétvörös kaftanos mezelen karu, fődelen lábú ifju áll a kereszték felé fordulva. Ugy látszik elmentében csak most ért a keresztékől olyan távolságra, hogy a kinszenvedőket arczban is kényelmesen megtekintheti. Visszapillantva Krisztus látásától megdermed, elbámulásában száját nyitva feleli s kezeit önkénytelenül széttárja.

Tovább balra tekintve, közvetlenül előtünk halad két irástudó. Az egyik kissé leborgasztott fejfel megkapotán árulja el, hogy őt e kivégzés megrendítette. Az a borzasztó kétség látszik arczán és egész testalkatán, hátha mégis ez az igazi Messiás. De társa, egy athletai alak, heves taglejtéssel, indulatos ajakkal boszankodását fejezi ki e kétségkedésen. Mintha indulattal mondaná: „Hogy is lehet olyat csak gondolni is, hogy a felkészített nem méltó a halálra?”

Mögöttük sok más arcz közt emelkedik ki egy lovon ülő római tiszt, ki a kivégzés.

hez rendelt katonaság parancsnoka s közönyűvel nézi a történetek. Mig háta mögött szintén lovon ülő zsidó pap vad kacagással mutat felemelt karjával Krisztusra, mintha válnak hallatára gyonyosan kiáltaná: „Ha te vagy a Messiás — szabadíts meg magad s szállj le a keresztől.”

Kaifás a főpap szürke lován balra halad s visszatekint a kereszték felé. Arca a mármár kielégült boszut és megvető gögőt leheli. Lova mintha kilépne a vászonból.

A balfelől szélő alakot csak mint a bolygó zsidó allegóriáját érthetjük. — Ez egy kétségbe esett arczu, vörösszakallú zsidó, ki melléről a ruhát két kézzel szagatva, fut, jobban mondva rohan a borzasztó esemény színhelyéről. Akad néző, ki Judást látja benne; holott a biblia elbeszélése szerint Judás a keresztre feszítésnél már nem is lehetett jelen.

Ezek a kép legkiválóbb alakjai. Az egész vásznon több mint negyven fej van s köztök körülbelül tizenöt egész és néhány félalak.

(Vége köv.)

Jótékonyág. A szegény iskolás gyermekek felruházására kiküldött bizottság szombaton tartott gyűlésében megállapította azon gyermekek névsorát, kik e télen ruhát fognak kapni. Kap pedig: kabátot 80, nadrágot 79, csizmát 199 fu, cipőt 122, rokolyát 118, szoknyát 40, harisnyát 126 leány. Örvendve értesülünk, hogy a Rudolphum árvaház apcazái Szemánly Ágoston, szigeti külvárosi helyettes plébános és szt. Ferenczrendű szerzetbeli házfőnök közbenjárására a leányok ruhájának megvására nagylelkűen vállalkoztak s hogy Borsi Bathó Emma tanitóné valamint a multban, úgy ez évben is készített ruhákat. Ez emberbaráti nemes szívű készség nem szorul bővebb dícséretre. Megszerzi azt nekik az öndat, az emberbaráti tisztelete és a szűkölődő kicsinyek hála-könyve.

Halálozás. Müller Alfréd Pécssett általánosan ismert és közkedveltségben álló tartalékos honvédi főhadnagy s az Albrecht-főhercegi uradalomban adjunktus, Müller nyugalmazott uradalmi tisztartó fia hirtelen halállal kimult. Temetése pénteken történt.

Lapunk 85-ik számában —e jegy alatt közölt „A kereskedelmi középsiskolák” című cikkünket a „Magyar Kereskedők Lapja” egész terjedelmében átvette. Úgy magunk, mint munkatársunk nevében örömmünknek adunk kifejezést, hogy a szakszerező cikk oly jelesen szerkesztett és széles körű lap útján terjesztetik. Csak azután a cikkben hangoztatott kívánság minél előbb megvalósulna!

Ehhez mi is csatlakozunk. Az „Egyetértés” a tanügyi folyóiratokról szólván, az eddig városunkban megjelent tanügyi hetilapról a következőleg nyilatkozik: „A pécsi „Néptanoda” sem adott ki számot az új iskolaévből. Igen sajnálunk, ha a lap, mely 18 évig tudott fennállani, kilépne a küzdők sorából, melyek amugy is annyira megrikultak. De eddig csak azt olvastuk, hogy a szerkesztő (Schneider István) a pártolás növekedésétől teszi függővé a lap folytatását. Hiszünk, hogy e felszólítás gondolkodóba fogja ejteni a közömbösségbe merülteket s ezek sem fogják engedni, hogy az a lap, mely mindig őszintán meggyőződéssel a szabad tanügyi szolgálatban állott s a tanítók jogait védelmezte, értekeit támogatta, most ily disztelen halált haljon.”

Balog István jó nevű fiatal költőnk s lapunk munkatársa, kitől eddig is közöltünk néhány igen szép, hangulatos költeményt, verseit, melyek részben a fővárosi s nagyobb vidéki lapokban jelentek meg, összegyűjtve, azokra előfizetést hirdet. A felhívást „Irodalom” rovatunkban egész terjedelmében közöljük s a legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe és pártfogásába.

Lelkiismeretlenség. Kr. Viktor városunkban is széles körben ismert „gavallér”, ki úgy látszik, nős létre is szereti a kalandokat. Bécsben egy Rödler Anna nevű ritka szépségű leányt elcsábított. A szánandó teremtés meg tudván, hogy megcsalatt, öngyilkossá lett. Az eset — méltán — mindenütt nagy felháborodást kelt. Ez ügyben Bécsben vizsgálat folyik, mely igen érdekesnek ígérkezik.

Színházi műsor. Szombaton béreltszűnetben először: „A cigány Panna” új népszimnű új dalokkal Almási Tihamértől. — Vasárnap másodszer „Czigány Panna.” — Hétfőn „A halottégetty egyet és az irdalmas barát. (Der barmerziger Bruder) énekes boházat (posse) Derg. O. J.-től. — Kedden Petaud király udvara, Delibes szép zenéjű operetteje. — Szerdán „A vasyáros” új szimnű. — Csütörtökön: operette. — További napokban „Rosenkranz és Guldstern” vigjáték Klopptól, mely a bécsi udvari színház és a budapesti nemzeti színház kedvelt darabja.

Vizsgálati fogság. Ruska Elemér volt berkesdi jegyző és postamester sikkasztások és okirat hamisítások miatt vizsgálat alá helyeztetvén, letartóztatott és mult hó 26-ika óta Pécssett vizsgálati fogságban van.

Rabszállítás történt a napokban városunkból az országos fegyházakba. Elszállított összesen 11 egyén, kik közül Jetter és társai

életfogytiglan tartó, a többiek pedig 8—12 évi fegyházra ítéltek el.

Fogyasztási adónk emelkedése. A pénzügyminiszterium és városunk között hosszas alkudozások után kötött egyezség szerint a jövő évben fizetni fog Pécs sz. kir. város czukor-adó fejében 14,373 frt 87 $\frac{1}{2}$ krt, söradó czimén 5626 frt 12 $\frac{1}{2}$ krt, összesen 20000 frtot; jelen évre fizetünk 17000 f. tot. Meg kell említenünk, hogy a pénzügyminiszter eredetileg 1885-re 23000 frtot követelt.

Apró-marha-vásár. A rendészeti bizottság ajánlata ellenében a tanács elhatározta, hogy a négylábú apró-marha-vásár ezután két helyen, a szigeti és budai külvárosi vásártérten fog megtartatni.

Kézrekerült jómadarak. Az eszéki csendőrség Szecsődy István hírhedt betörőt lopásos érvén, azt elfogta s midőn a vizsgálat ellene megindított, kiderült, hogy nevezett ugyanazonos azon Szecsődyvel, ki rablás és lopások miatt a szt.-lőrinci járásbírósnál letartóztatva volt s az ottani fogházból 1883 január 2-án megszökött. A Szederkényen állomásozó csendőrség pedig elfogta Scheiner Gáspár pécsi származású egyént, kit a pesti fenyítő törvényszék sikkasztás miatt köröztetett. Mindkét elfogott a pécsi kir. ügyészségnek adatott át.

„A reactio a társadalomban van” című szombati vezércikkünket t. lap tarsunk a „Vasmegei Lapok” egész terjedelmében átvette. Természetes, hogy a cikk forrásáról a „Vasmegei Lapok” olvasó közönségének tudomása nincs; annál inkább van azonban nekünk s annál nagyobb e körülmény következtében a mi elégtételünk. Csak azt sajnáljuk, hogy t. lap tarsunk az átvett cikket s a j. átvett cikkezéjének rendes jegye alatt közli. Ez talán még sincsen rendén. Különb: sapienti sat.

Üzlet megnyitás. Pacher Ede helybeli derék kereskedő, miután ellene a esőd megszüntetett, üzletét újból megnyitotta. Midőn e hirt örvendve olvasóink tudomására hozzuk, felhívjuk a figyelmet Pacher urnak mai számunkban megjelent hírdetésére.

Vásár elhalasztás. „A mágoosi országos vásár, mely október elején a nagy eső miatt elmaradt, miniszteri rendelettel november 10-én fog megtartatni.”

Törékeny csontok. Dr. Douglas Graham a bostoni orvosi közlönyben (1884. Május 15.) egy betegéről tesz említést, ki 14 éves koráig 18 csont-törést szenvedett, még pedig jobb karját 9-szer, bal karját 2-szer, bal combját 3-szor, jobb combját 2-szer, mindegyik kulcsoscsontját 1-szer törte el. Beteg atya 14, atyjának öccse 21 csonttöréssel ment keresztül. Atyjának nagybátyja hasonló bántalomban sinlődött.

Miből keletkezik a kolera? Richard, Indiában gyakorló orvos, igen sokat foglalkozik ezen betegség fejlődési mozzanataival és Koch Róbert kutatásaival eltérőleg a „Brit. Med. Journ.” egyik utolsó számában azt állítja — disznókon ejtett kísérletek alapján — hogy a koleraszékürülések a bántalom bizonyos stádiumában egy igen erős mérget foglalnak magukban, mely úgy látszik a szabad levegő több órai behatása alatt szétesik, mérgezési hatását egészen elveszti. Azt hiszi Richard, hogy ezen mérgező anyag nem valami élődi bacillus — hanem egy vegyület, melyet könnyen szét lehet bontani és ártalmatlanná tenni, mely czél elérésére a mangansavas kaliumot (Calium hypermanganicum) mint kitűnő vegyöntőt ajánlja.

Vegyes kirek. „Az osztrák-magyar monarchia írásban és képekben” című mű bécsi bizottsága okt. 25-én Rezső trónörökös elnöklelete alatt ülést tartott, melyen magyar részről Jókay Mór és Szögyény osztályfőnök voltak jelen. A következő hóban Rezső trónörökös a magyar bizottság egyik ülésén fog elnökölni. — Okt. hó 21-én elhunyt a békési gör. kel. egyháznak 43 éven keresztül farsáthatlan, jeles lelkes és eszeres kerületi elnök Popovics Simon életének 67-ik évében. Hült tetemei okt. 22-én d. u.

nagy részvét mellett kísértettek az örök nyugalom helyére. — Mint a „Cris de Peuple” című újságnak okt. 21-ről táviratozzák Lipót belga királyra egy fanatikus diák rálőtt. — T a m á s i b a n (Tolna m.) postamesteri állomás pályázat hirdetik. Biztosíték 400 frt, évi járandóság 600 frt fizetés, 80 frt iródi és 670 frt szállítási átalány. Kérvények a budapesti póstaigazgatósághoz intézendők. — A min. elnöki palota érdekes butorattal szaporodott. Azok a drága gobelin-ujtakor ugyanis, melyeket Mária Terézia a magyar kancelláriának ajándékozott s melyek eddig Bécsben a kancellária termeit díszítették, leérkeztek s a min. elnöki palota egyik elfogadó termében állítottak fel. — A nagyváradi ref. egyháztanács f. évi nov. 9-én egyházuk fenntartása 100-ik évfordulója és az ujonnan épült olasz-iki egyház felavatása napján örömmünnepelet rendez, mely fényes sikerűnek ígérkezik. Eddig is már számos hirneves vendég látogatása van bejelentve, mint Révész Bálint ref. püspök és kir. tanácsos, gróf Dégenfeld egyházmegyei főgondnok, Tóth Sámuel egyházmegyei főjegyző, mintegy 40 lelkes, köztük 6 esperes stb. Az ünnepegy alkalmából keresztelés, confirmációk és esketés is végeztetik. Az énekrészeket a debreczeni főiskolai énekkar végzi. — Néhai Török Pál ref. püspök emlékére a főv. ref. hitközség mult hó 25-én 10 órakor gyász-istentiszteletet tartott a kálviniéri templomban, melyet ez alkalomra fekete posztóval huztak be. A gimn. tanulók daikarának éneke után Szász Károly mondott imát és beszédet. — Liszt Ferenc okt. 23-án ülte meg 73-ik születésnapját. A mester újabb időben idegbanalomban szenved. — A horvát tartománygyűlés okt. 25-én, a Starcsевич és társai által előidézett botrányok jövőben való ismétlődését meggátolándó, a házszabályok szigorúsát határozta el. — Magyar gesztenyetermelést rendezett be Zoller Mihály földbirtokos, nagymarosi birtokán; a termelt gyümölcs megállja az összehasonlítást az olaszországgal, izre pedig annál sokkal edesebb és porhanyóbb. — Békési Gyula debreczeni tankerületi főigazgató mult hó 23-én utazott Szarvasra, az ottani főgimn. állapotát hivatalból megvizsgálándó. — Oszterhuber Agoston nyug. cs. kir. kapitány hosszas betegség után elhalt okt. 18. Hült ste a sümegi sirkertben tetetett örök nyugalomra. — A mezőtur-szarvasi vasut-vonal a m. kir. államvasutak hálózatába fog beolvasztatni. A kormány és Szarvas város közt a következő megegyezés jött létre: a város eddigi kamatbiztosítási tartozás fejében 60 ezer frtot, ezen kötelezettségnek a jövőre való megváltása fejében pedig az államnak 100 ezer frtot fog fizetni. — Körmenyi János póstatizt N.-Kanizsán 42 éves korában okt. 21-én elhalt. — A kaposvári fiatalság a „Korona” szállóban zártkörű táncestélyt rendez. A tiszta jövedelem a kaposvári r. kath. templom építési tőkéjének gyarapítására fordítatik. — B a t é b a n egy kömüves-gyerek gyufával játszván, az elpatantott gyújtó szikrájától a földön levő úszók tüzet fogott, majd a láng felcsapott Gál Dénes földbirtokos gépész-házára, erről a szomszédépületek és még két polgárházra, melyek mind elégték. Az oltásnál Csevoznák és Janček csendőrök és Szalay Vendel községi bíró, továbbá Hirschmann berkii bérlő fia tántették ki magokat. A szomszéd mosdósiak és nákö-pusztaiak csak messziről nézték a tüzet. — Komáromy Kristóf szendi birtokát, mint legutóbbi igérvetve Maárfy Emil 54,600 frtrét. — Gróf Festetics Kálmán pusztáján a napokban vadászat volt, melyen 120 db fácszant, 45 db nyulat és 30 db foglyot lőttek. — Horn Ferenczet, a kegyesrendi szerzet gazdatisztjét mult vasárnap reggel szélhűdés érte. — Botfy Vilmos kanizsai kir. államérnök 28-án vezette oltárhoz Békési Gyula ottani törvénzi bíró leányát, Flórást. — Tura József szentgotthárdi aljárásbíró a szombathelyi törvénzhez bíróvá nevezetett ki,

308. 462.
1884

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi tek. kir. járásbíróság 3380, 5418, 9039, 8171, 7209 és 9024. számú végzése által Sternickel et Gülcher, Hlavka J., Brüder Bauer, Glogauer Mór, Hlavka J., és Bauer Testvérek végrehajthatók javára Hanny János pécsi lakos ellen 300 frt, 171 frt 81 kr., 50 frt 500 frt, 732 frt 88 kr., 200 frt és 751 frt 92 kr. tőke és jár. erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felül foglalt és 1409 frt 35 rra becsült szövetek s bolti állványból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a 6351/1884. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Pécssett alperes boltjában király-utczai 1. sz. a. leendő eszközlésére 1884-ik év november hó 3-ik napjának délután 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécssett 1884-ik évi okt. hó 23. napján.

Kremmer Ferencz,
kir. bir. végrehajtó.

872

2171
1884.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Baranyamegye árvaszéke végrehajthatónak özv. Tóth Józsefné végrehajtást szenvedő elleni 62 frt 55 kr. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő Baán községben fekvő a baáni 517. sz. tjkvben felvett 2326, 2327, 2479, 2480, 2482. hszsz. fekvőségre az árverést 354 tban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte s hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi november hó 29-ik napján d. e. 10 órakor Baánban a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 35 forint 40 krajczárt készpénzben, ugy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszéknek mint telekkönyvi hatóságnak 1884. szeptember 19. tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Ballus Zs.

kir. törvényszéki jegyző.

874

**Ház és szőlő
egybe**

szabad kézből eladó.

Petrezselyem-utca 16. sz.

285. szám.
végrh. 1884

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. járásbíróság 7467, 7464, 3088, 8289 és 9024. számú végzése által Bauer testvérek, Modern et Breitner, Block et Bruck végrehajthatók javára Hanny János pécsi lakos ellen 509 frt 62 kr., 48 frt 84 kr., 150 frt és 751 frt 92 kr. tőke s jár. erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felül foglalt és 886 frt 70 krra becsült szövetekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a 7942/1884. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Pécssett a Majláth-téren (ujpiacz) leendő eszközlésére 1884. november hó 3-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881-évi LX. t. cz. 108-ik §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécssett 1884-ik évi október hó 23. napján.

Kremmer Ferencz,
kir. bir. végrehajtó.

873

Somogyi kőszén.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy az elismert legjobb minőségű KOCH FERENCZ-féle somogy-bányai kőszén pontos házhoz szállításának megkönnyítése czéljából a következő üzlethelyiségekben közölhetők a megrendelések;

szigeti külváros:

Präger János vegyeskereskedőnél országút 80. szám
Böhm C. F. " a „Magyar Koroná“-hoz.
Schneider Károly Árpád-utca 39. szám.
Koch-féle kőszén-raktár siklósi országút 12. sz.

Budai külváros:

Lili János sörfőzde-utca 63. sz., a Scholz-féle sörcsarnok mellett.
Böhm Ferdinand a „7 fejedelem“ épületében.
Razgha Rezső pálya-utca 61. szám.

Belváros:

Steinberger J. Nepomuk-utca 21. sz., a főpostával szemben.
és az alulírottánál.

A megrendelések az azt követő napon a legpontosabban eszközöltetnek.

Á r a k:

Rostált darabszén métermázsája 0-88 frt, azaz 5 kosár 2-20 frt.
Kézzel válogatott darabszén 1-00 " " 5 " 2-50 "

Kiváló tisztelettel maradtam

Kindl Ferencz.

Nepomuk-utca 33-ik szám

A most November 1-én lejáró
**Magyar földteher-
mentesítési kötvények**
szelvény ivaiknak

beszerzésére, csekély díj mellett, ajánlja magát

Ullmann M. Károly

bank és váltótüzlete Pécssett.

